

MIR 19

De Nederlandse rekenlinaal

Bij de Kringleden is het bekend dat IJzebrand Schuitema een zeer grote verzameling rekenlinialen bezit, waaronder veel specifieke Nederlandse exemplaren. Zijn hobby is uitgegroeid tot het verrichten van een historisch onderzoek naar de bijdragen die Nederlanders hebben geleverd aan ontwerp en productie van rekenlinialen in de twintigste eeuw. Het resultaat van dit omvangrijke werk heeft het karakter van een boek gekregen. Aanvankelijk was IJzebrand van plan dit boek aan een uitgever aan te bieden voor publicatie. We hebben hem echter weten te overtuigen dat hij als mentor van de Kring de resultaten van zijn studie eerst en vooral in de MIR zou moeten publiceren. Voor de Kring is het prettig te vernemen dat dit nu inderdaad gaat gebeuren.

Vanwege de omvang van de studie, is in overleg met de redactie gekozen voor een uitgave in

Harrie van Dooren

afleveringen. De uitvoering zal zodanig zijn dat alle afleveringen samen tot een keurig en compleet boekwerk samengesteld kunnen worden. Er wordt over nagedacht in welke vorm de band aan het eind van de serie wordt aangeleverd. Een waarschuwing is nu al op zijn plaats: degene die niet netjes alle afleveringen bijeen houdt, zal later het ongetwijfeld dure boekwerk alsnog in de boekhandel moeten aanschaffen.

We hebben vernomen dat ook de redactie van de 'Journal of the Oughtred Society' interesse toont, waaruit blijkt dat wereldwijd onder rekenlinialenverzamelaars belangstelling bestaat voor een gedegen studie naar de geschiedenis van de Nederlandse rekenlinaal.

Het streven is, rond oktober het eerste deel in de bus te laten vallen.

Oproep 1: De x-schaal

IJzebrand Schuitema

Onlangs was ik op bezoek bij een rekenlinialenverzamelaar - nog geen lid van onze Kring - die mij vroeg of er rekenlinialen zijn ontworpen met niet de 10-log als basis voor berekenen van de logische lijn maar de e-log. Ik kon hem daarop geen antwoord geven. Mijn vraag op dit moment aan alle Kringleden is:

- S Wie heeft tijd en is bereid om de schalen te berekenen als hier bedoeld, en dan voor de x^2 , x^2 , x , x compositie. De sin en tg kunnen we voorlopig weglaten.
- S Wat zijn de voor- cq nadelen van een liniaal op deze basis (nauwkeurigheid, lengte, ...).
- S Hoe lang zou een standaardliniaal moeten zijn om er goed mee te kunnen werken.

Wellicht dat nog meer opmerkingen of vragen geformuleerd moeten worden, maar laten we bovengenoemde eens uitwerken. Wie durft?